

УДК 821.161.2-1'06.09

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/63-2-29>

Ольга СТАДНІЧЕНКО,
orcid.org/0000-0003-4524-2639
кандидат філологічних наук, професор,
завідувач кафедри українознавства
Запорізького національного університету
(Запоріжжя, Україна) stadnichenkoo-1@ukr.net

«А ВІЧНИЙ ЧАС НЕСПІХОМ ТЕЧЕ...»: ХУДОЖНІЙ СВІТ МИКОЛИ БІЛОКОПИТОВА

Актуальність цієї статті полягає в необхідності всебічного дослідження творчості сучасного запорізького письменника Миколи Білокопитова, щоб розкрити його творчу особистість для широкого загалу, і зокрема для вчителів і учнів загальноосвітніх шкіл під час вивчення його доробку у курсі «Література рідного краю». Творчість М. Білокопитова до цього часу розглядалася побіжно, зокрема в рецензіях на окремі твори, у відгуках читачів і колег по перу. На жаль, ґрунтовного дослідження його доробку проведено досі не було.

Метою статті є спроба створення літературознавчого нариску про дотеперішній доробок Миколи Білокопитова, аналізу жанрово-стильових особливостей його творів, тематики і проблематики, поетики, самобутності й оригінальності його творчої манери як гумориста-сатирика.

Основним напрямком літературної діяльності Миколи Білокопитова є сатира й гумор. Важливим елементом художнього таланту Миколи Білокопитова, його творчої індивідуальності і стилю, що зумовлює багату і різноманітну забарвленість, є почуття гумору. Тому домінуючою в його творчості є гумористика, що повною мірою відображає комічне в самому житті.

Гумореска Білокопитова як жанр зумовлена вродженою схильністю людського духу до жарту, кпини під час емоційного поцінування невідповідності конкретного існування претензіям на значущість, комічності внутрішніх суперечностей людського буття, неадекватного вимогам дійсності. Негативні персонажі, розкриваючись у комедійному дійстві, постають перед читачем як люди обмеженого світогляду, егоїстичних пристрастей, духовно, інтелектуально недалекі і вбогі. Дії і вчинки їхні несумісні з моральними нормами суспільства, самою логікою життя. Гумореска М. Білокопитова відзначається докладністю розробленого сюжету, з комічно-комедійними ситуаціями, що постають, як правило, на ґрунті конкретних, відомих авторові фактів. Поет виявляє небияку майстерність, наповнюючи розповідь змістовними деталями, «натуральними» репліками персонажів, своїми іронічними оцінками зображуваних осіб.

Ключові слова: лірика, мотив, тема, гумористика, байка, бувальщина, «сонні серіали».

Oiha STADNICHENKO,
orcid.org/0000-0003-4524-2639
Candidate of Philological Sciences, Professor,
Head of the Department of Ukrainian Studies
Zaporizhzhya National University
(Zaporizhzhia, Ukraine) stadnichenkoo-1@ukr.net

“AND ETERNAL TIME FLOWS SLOWLY...”: MYKOLA BILOKOPYTOV’S ARTISTIC OUTLOOK

The relevance of this article is the need for a comprehensive study of the works of the modern Zaporizhzhia writer Mykola Bilokopytov in order to reveal his creative personality to the general public. It is particularly important to teachers and students of secondary schools while studying his work in the course Literature of Native Land. M. Bilokopytov's creativity has been considered indirectly so far, in particular in some works, readers' and colleagues' reviews. Unfortunately, a thorough study has not been carried out yet. The purpose of the article is an attempt to create a literary essay on the work by Mykola Bilokopytov, and to analyze genre and style features of his works, topics and problems, poetics, originality and originality of his creative manner as a humorist-satirist.

The main focus of Mykola Bilokopytov's literary activity is satire and humor. An important element of Mykola Bilokopytov's artistic talent, his creative personality and style, which leads to rich and varied colors, is a sense of humor. Therefore, the dominant in his work is humor, which fully reflects the comic in life itself.

Humoresca by Bilokopytov as a genre is caused by the innate inclination of the human spirit to joke, ridicule during emotional evaluation of the inconsistency of a particular existence with claims to significance, the comicality of the internal

contradictions of human being, inadequate to the requirements of reality. Negative characters, revealing themselves in comedic action, appear to the reader as people of limited worldview, selfish, spiritually, intellectually impoverished and poor. Their actions are incompatible with the moral norms of society, the very logic of life. Humoresca by M. Bilokopytov is noted for the detail of the developed plot, with comic and comedic situations that arise, as a rule, on the basis of specific, known to the author facts. The poet exhibits remarkable skill, filling the story with meaningful details, "natural" replicas of characters, their ironic assessments of depicted persons.

Key words: lyrics, motif, humor, fable, wildlife, "dream series".

Постановка проблеми. Літературне краєзнавство, розвиток якого нині є особливо актуальним, має виконувати своє основне завдання: пильно спостерігати за розвитком літературного процесу в конкретному регіоні, вчасно помічати яскраві неординарні постаті в красному письменстві, вивчати і осмислювати їхню творчість, тим самим, ніби складаючи пазли, заповнювати «периферійні» лакуни в розвитку українського літературного процесу.

Коли говоримо про сучасну літературу Запорізького краю, перед нами постає барвиста палітра представлена іменами непересічних літераторів: письменників ХХ століття, у період активної діяльності яких склалася так звана «школа запорізької поезії», до якої входили Микола Лиходід, Анатолій Рекубрацький, Олександр Стешенко, Олександр Абліцов, Геннадій Літневський, Григорій Лютий, Василь Моруга та ін. до молодих літераторів початку третього тисячоліття, таких несхожих на попередників, які вже встигли по-іншому осмислити сьогодення і своєю творчістю відкрити літературний процес ХХІ ст.

Актуальність цієї статті полягає в необхідності всебічного дослідження творчості сучасного запорізького письменника Миколи Білокопитова, щоб розкрити його творчу особистість для широкого загалу, і зокрема для вчителів і учнів загальноосвітніх шкіл під час вивчення його доробку в курсі «Література рідного краю».

Аналіз досліджень. Творчість М. Білокопитова до цього часу розглядалася побіжно, зокрема в рецензіях на окремі твори, у відгуках читачів і колег по перу, зокрема у рецензіях на окремі твори автора В. Стуса та В. Савчука. На жаль, ґрунтовного дослідження його доробку проведено досі не було, крім оригінального дослідження мови творів М. Білокопитова мовознавиці Н. Зубець, у якому розглядаються художні алюзії у збірці «Вам таке й не снилося!». Детально дослідивши цей троп, вона робить ґрунтовний висновок, що «алюзивні міфологеми, ідеологеми структурують гумористично-сатиричну збірку М. Білокопитова, збагачують текстову інформацію твору, рельєфніше окреслюють реалії. Авторські алюзії виконують кілька функцій: смислопороджувальну

(алюзія забезпечує особливу організацію сюжету, при якій автор залучає читача не лише до усвідомлення важливої інформації, а й до розвитку асоціативних можливостей), полемічну (уживання алюзії в тексті сприяє досягненню комічного або сатиричного ефекту), розважальну (авторські алюзії виконують роль мовної гри завдяки багатій уяві та ерудиції автора), орнаментальну (алюзивні переосмислення надають оригінального звучання авторському задуму)» (Зубець, 2019: 82).

Мета статті: створити літературознавчий нарис про дотеперішній доробок Миколи Білокопитова, здійснити аналіз жанрово-стильових особливостей його творів, тематики і проблематики, поетики, самобутності й оригінальності його творчої манери як гумориста-сатирика.

Виклад основного матеріалу. Білокопитов Микола Григорович народився 11 лютого 1954 року в місті Мелітополі Запорізької області. 1985 року закінчив Український поліграфічний інститут ім. Івана Федорова у Львові, спеціальність – літературний редактор, спеціалізація – редагування наукової, технічної, інформаційної та художньої літератури. Працював журналістом у запорізьких газетах, а також літературним редактором у наукових журналах.

Художні та журналістські твори почав писати зі шкільних років. З 1968-го його вірші, замальовки, репортажі, замітки друкує районна газета «Червоний промінь», пізніше він стає постійним автором обласних газет, а з середини 1970-х байки, гуморески, фейлетони, статті Миколи Білокопитова з'являються в літературних альманахах, газетах «Сільські вісті», «Літературна Україна» та на сторінках журналів «Старт», «Ранок», «Україна», «Жовтень» і, звичайно ж, «Перець». З 1994 року він є постійним автором журналу «Всесміх» (Торонто, Канада), що поширюється по всьому світу в українській діаспорі.

Поет, прозаїк. Член Національної спілки письменників України з 1996 року. Автор збірок творів: «Вовча наука» (1991), «Міні знову в моді» (1994), «Без паніки» (2004), «Весела парочка» (2006), «Бізнес баби Федори» (2007), «Принциповий флюгер» (2008), «Револьюційні вила» (2015); «Камасутра в троллейбусі» (2015), «Чортзнащо

наснилося мені» (2016), «Сповідь екс-ловеласа» (2017), «Смішно живемо! Бувальщини Запорізького краю» (2017), «Вам таке й не снилося» (2018), «А Вічний Час неспіхом тече» (2018), «Щоб ви жили в епоху змін!» (2019) та ін.

Тому, природно, перша книга «Вовча наука», що побачила світ 1991 року в Луцьку, повністю сатирично-гумористична. Тут зібрано байки, гуморески, віршовані фейлетони та сатиричні мініатюри, написані в 1970–80 роки. Слід зазначити, що автор у своїх творах піднімає досить гострі, як на той час, проблеми. Зокрема, у байці «Кря-ко-ко» (1983) алегорично змальовано стан рідної мови, коли курчата починають крякати по-качечачи ще й хизуються цим. В образі таких курчат легко вгадуються доморощені манкурти періоду чергового зросійщення українців. Проте, звичайно ж, не всі зраджували рідному звичаю й мові. Саме до таких адресовано мораль байки: «Для тих, хто серце незрадливе має, / Чуже шанує і своє плекає / Повторювати ладен повсякчас: / Ця байка не про вас, / ця байка не про вас...» (Білокопитов, 2018: 71).

У творчому доробку М. Білокопитова наявні твори найрізноманітніших жанрів, до речі, не тільки гумористично-сатиричні. На початку своєї творчої стежі він починав як поет-лірик, і нині часто звертається до написання ліричних віршів, до того ж досить художньо і версифікаційно досконалих (часто робить навіть літературне редагування віршів колег), але частіше з-під його пера виходять гуморески, фейлетони, анекдоти, бувальщини, замальовки, етюди, байки (у віршах і в прозі), жартівливі мініатюри, епіграми, пародії, і нарешті з'явилися твори особливого жанру: сатири. Саме твори різних жанрів і різні за часом написання ввійшли до його книги вибраного «А Вічний Час неспіхом тече...», виданої до ювілею письменника 2018 року.

У розділі ліричної поезії «Наш світ недосконалий від початку...» вибагливий читач порине у світ білокопитівської поезії, яка є його реакцією на різні виклики сучасності, того, що нині відбувається довкола. І зустрине високохудожню лірику поета-патріота, якому небайдужа доля України. Особливо останнім часом, коли триває гібридна війна проти України. Автор сміливий у висловленні своєї думки, не боїться називати речі своїми іменами. Через що часто в соцмережах, зокрема у «Фейсбуку», за його ж висловом «потрапляє у баню». Показовим є вірш «Ментальне», де автор аналізує основні риси ментальності українського народу, які врешті і призвели до сучасної ситуації: «У своїй толерантності ми до без-

глуздя ефектні. / Нас – таких неконфліктних – до рани бери прикладай. / З чудернацьким діагнозом: «Чуйні і політкоректні» / Живемо, сподіваючись на перепусточку в рай...» (Білокопитов, 2018: 18).

Поету справді болить ця пекуча рана на тілі згорьованого українського народу і він намагається, осмисливши, дати поради: «Ми готові повірити ксьондзу, попові і ребе, / Поглумивши зневірою мудрі пророцтва волхвів. / В нас глобальна любов до усіх... і зневага до себе – / Так, неначе на нас хтось анахтемську порчу навів (Білокопитов, 2018:18). Як заклик до українців стати на захист своєї Батьківщини звучать слова: «Повертаймось до себе! Ми ж можемо бути собою. / Як зі сходу нахабно московський ординець попер – / То найкращі із нас добровольцями стали до бою, / І побачили в світі, що всі ми народ волонтер...» (Білокопитов, 2018: 18). Із синівською любов'ю і переживаннями водночас звертається М. Білокопитов до своїх земляків – таких різних, але ж українців, у час випробувань: «Українці! Ми є! В нас до волі не вичахла спрага, / Наші душі в польоті, мов незакільцьований птах, / Ще нуртує у венах одвічна козацька звитяга, / Наші коні готові нести нас по вільних степах...» (Білокопитов, 2018: 18). До осмислення війни на Сході України звертається автор у віршах «Кувала зозуля», «Пісня добровольців», «Розмова з командором» та ін.

Основним напрямком літературної діяльності Миколи Білокопитова є сатира й гумор. Важливим елементом художнього таланту Миколи Білокопитова, його творчої індивідуальності і стилю, що зумовлює багату і різноманітну забарвленість, є почуття гумору. Тому домінуючою в його творчості є гумористика, що повною мірою відображає комічне в самому житті. А комічне завжди смішне. Це його визначальна якість. Однак не все комічне можна назвати комічним – буває сміх порожній, нікчемне зубоскальство. Комічне, як правило, – значиме, глибоко серйозне, важливе. Саме таким є зображення дійсності у Миколи Білокопитова.

Гумореска Білокопитова як жанр зумовлена вродженою схильністю людського духу до жарту, кпину під час емоційного поцінування невідповідності конкретного існування претензіям на значущість, комічності внутрішніх суперечностей людського буття, неадекватного вимогам дійсності. Негативні персонажі, розкриваючись у комедійному дійстві, постають перед читачем як люди обмеженого світогляду, егоїстичних пристрастей, духовно, інтелектуально недалеко і вбогі. Дії і вчинки їхні несумісні з моральними нормами суспільства, самою логікою життя. Гумореска М. Білокопитова відзначається докладністю роз-

робленого сюжету, з комічно-комедійними ситуаціями, що постають, як правило, на ґрунті конкретних, відомих авторові фактів. Поет виявляє неабияку майстерність, наповнюючи розповідь змістовними деталями, «натуральними» репліками персонажів, своїми іронічними оцінками зображуваних осіб. Гуморист любить саме в комедійному плані виставляти на глузи людей із різними вадами. Як, наприклад, у гуморесці «Ретропедагогіка»: *«Глигнув тато на синочка і засіпав ротом. / Рідне чадо – щось середнє між півнем і чортотом: / Вєсь в тату, стирчить над лобом ірокез барвисто, / На обличчі – туш, помада, на шиї – намисто, / А із одягу – бюстгальтер й дамські панталони... / Щось белькоче про терпимість, про права й закони / І про те, що він виходить заміж за Миколу...»* (Білокопитов, 2018: 50). Після двох сеансів «дідової педагогіки» – паска і лозини – все стало на свої місця. Мораль цього твору міститься у двох рядках: *«Не міняймо рідний звичай на лайно завізне! / Повертаймось до дідици! Поки ще не пізно...»* («Ретропедагогіка») (Білокопитов, 2018: 50).

Сповнений гумористичної вигадливості, загалом твір є виразним втіленням народного сміху. Звернення до народних джерел – для поета школа опанування народної мудрості і відгранення майстерності. Саме такі твори – бувальщини, як називає їх сам автор, є у всіх збірках М. Білокопитова і викликають неабиякий інтерес у читацької і глядацької аудиторії за рахунок своєї життєвості і правдоподібності і ще через те, що кожен, хто прочитає чи почує, відразу себе чи когось пізнає в описаних комічних ситуаціях із життя, які побачили прискіпливі очі чи почули уважні вуха гумориста-сатирика навколо себе в житті.

Гіперболізація, непередбачуваний підтекст, який переводить увагу з серйозного на смішне, жартівливі діалоги, каламбури, використання мовного непорозуміння, що виникає внаслідок різномовності і створює комічні ситуації – всі ці прийоми народної оповідної традиції наявні в гуморесках М. Білокопитова. Всю історію збудовано як живу оповідь, що точиться з уст якогось оповідача, не завжди автора. Вміння розповідати в М. Білокопитова своєрідне: він розповідає широко, зупиняючись на деталях, але не вимушено.

Здебільшого опрацьовані М. Білокопитовим зразки народного гумору – то усмішки-бувальщини з самого життя («Камасутра в тролейбусі»). У короткій за змістом гуморесці змальована проста психологічно-комічна ситуація у громадському транспорті з повчально-алегоричним змістом, що мовляв люди наші завжди можуть

будь-яку ситуацію перевести в комічну, при цьому виокремивши суттєві деталі змісту. Як і в цьому творі, коли очевидець того, що було в тролейбусі з дідусем та дівчиною, переповідає це новому пасажиру зі свого погляду. А його сусідка недвозначно зауважила: *«Ну й бреше, як кандидат у депутати!»* (Білокопитов, 2018: 199). Бо дії нібито відбувалися під час виборчої кампанії, і ця репліка додає твору зовсім нового звучання.

У своїх бувальщинах М. Білокопитов іде безпосередньо і тільки від життя, він засновує твори на конкретному знанні дійсності, і по-своєму, неповторно осмислює їх, дає фактам непохибну людську оцінку. Це тому герої чи антигерої в його вищезгаданих бувальщинах-усмішках – це і конкретні особи зі своїми рисами характеру, вдачі, поведінки тощо, і художньо узагальнені типи, що «представляють» багатьох людей у чомусь істотному схожих на зображених сатириком.

У тих замальовках, етюдах, бувальщинах, в основу яких лягли спостереження з буденного життя, автор природно, вільно, художньо конкретизовано говорить про своїх героїв, про їхні характери, їхні вади. М. Білокопитов цінує конкретні знання про героїв і обставини, орієнтується на відкриття цікавих «історій», ситуацій, бувальщин, спостережених у житті. У багатьох творах гуморист-сатирик дедалі частіше робить наголоси, загострює увагу на питання моралі й етики, культури людських взаємин.

У своїх творах письменник не просто помічає негативне, притаманне тим чи іншим людям і обставинам, але й водночас виявляє психологічну проникливість, «вживається» в створюваний ним образ. Він уміє оригінальним способом, до найтонших нюансів показати вади і позитивні риси свого персонажа. Ефективний прийом зображення людини та обставин, застосований гумористом, – прихована або ж «зворотня» іронія: оповідач начебто найщиріше сприймає хибні погляди персонажа й так художньо аргументує їх, що читач безпомилково виносить їм свій присуд.

Визначальним для гумористично-сатиричного доробку М. Білокопитова є те, що поряд із найбільш розкритим викладом від автора знаходимо монолог, лист, розповідь того чи іншого персонажа, поряд із фейлетоном, гуморескою – памфлет, жарт, казку, пародію, епіграму, байку різних видів, шарж. Таке жанрово-стильове розмаїття звичайно, не самоціль. Йдучи від тих чи інших спостережень, автор немовби зважає кожного разу, якої форми потребує об'єктивно смішне, яке щойно відкрилося йому своєю комічною стороною. І тут він безумовно у вигіднішому стано-

вищі, ніж ті, хто різні сатирично-гумористичні знахідки прагне вкласти в одну якусь, найбільш властиву їм, улюблену форму. І тому не лише в розгорнуто-сюжетних історіях, але і в запозиченнях із народного гумору жартах, у мініатюрах та епіграмах пульсує розмаїтий на відтінки сміх.

У контекст гумористично-сатиричної творчості М. Білокопитова поруч з іншими жанрами «вписується» байка, яка належить до найдавніших видів епічної творчості. Тож і не дивно, що її нерідко зараховують до «вічних», традиційних жанрів. Особлива своєрідність цього найтрадиційнішого жанру полягає в тому, що при всіх його, часом навіть значних, видозмінах, викликаних боротьбою різних ідейно-художніх напрямів у літературі в різні епохи, він все ж досить повно зберігає сталі специфічні ознаки, а саме – дидактичну спрямованість, моральне напучення. Байка – це передусім алегоризм художнього мислення і обов'язковість дидактичного висновку. Байки М. Білокопитова продовжують традицію українського байкарства (П. Сліпчук, В. Лагода, І. Манжура, Ю. Кругляк, П. Красюк, П. Шабатин, М. Годованець, А. Косматенко). І це демонструє розділ вибраного «Ще у строю дошкульна алегорія» (Байки, баєчки, байченята). Байки М. Білокопитова часто написані за відомим сюжетом, але на новий лад, тобто піддані осучасненню і можуть викликати жвавий інтерес у читачів різних категорій. Наприклад, у байках «Підступний трюк» спочатку ніби то йдеться про відомих Лебеда, Рака і Щуку, які вирішили заснувати спільний бізнес: разом возити гній на поле. І все ніби добре виходило поки не втрутився Віслюк: «*Аж раптом...Стій!!! – сердито пролунало. / Вам хто дозволив цей підступний трюк?! – / На бізнесменів кинувся Віслюк. – / Ви тут наробите такого, дай вам волю... / Ні, я цих витребеньок не дозволю!...*» (Білокопитов, 2018: 67).

І Віслюк пояснює, що, мовляв, існує циркуляр «у формі байки, підписаний ще Глібовим Л.І.», який не дозволяє їм тягти того воза разом, а можна тільки врзнобіч. Віслюк – це бюрократ всіх часів і народів, який «не порушить букву закону». І насамкінець мораль: «*Вже час новий, новий суспільний лад, / А віслюки, куди не глянь – при владі*» (Білокопитов, 2018: 67).

Міні-байки і байки в прозі свідчать про неабияку житейську мудрість та філософський досвід автора. Лаконічні за обсягом, але глибокі за змістом і мораллю. Як, наприклад, баєчка «Педагогічна поема»: «*У мемуарах записав Батіг: / «Виховував по-своєму, як міг...»*» (Білокопитов, 2018: 79).

Микола Білокопитов є майстром пародії та епіграми. Не дай, Боже, чиємусь віршу йому «сподобатися», відразу твориться високохудожня пародія чи епіграма, яка, звичайно, за рівнем майстерності перевищує оригінал. Хоча при цьому варто зауважити, що автор пародій пише їх тільки на зразки варті уваги, а не зовсім пересічні чи тривіальні речі. У поле зору пародиста потрапляють початківці і визнані поети. Найкращі епіграми М. Білокопитова теж у розділі вибраного «Не розкидаймо тямую все...» (Пародійно-епіграмне).

На думку критиків, найбільш яскраво талант гумориста-сатирика М. Білокопитова виявився у використаному ним жанрі сну. Так звані «сонні серіали» зібрані в книгах «Чортзнащо наснилося мені» (2016), «Сповідь екс-ловеласа» і «Вам так не снилося» (2018). Автору вдалося віднайти, або точніше відновити після Тараса Шевченка цей жанр, який дозволяє через віртуальну «сонну» реальність озвучувати такі речі, які б у справді реалістичному зображенні вимагали певної цензури. Але він через сон, такий собі вигаданий спосіб езопової мови, показує жахливі реалії переважно суспільно-політичного життя сьогодення, але нібито віртуально і в той же час віртуозно.

Збірка складається з п'яти циклів, – «П'ять ночей». І кожна ніч – то мандрівка автора вві сні по Україні і за її межами. Як зауважує письменник Віктор Стус, «Сміх наvertsається, коли читаєш чи слухаєш – як точно і дошкульно, з використанням влучних порівнянь, метафор та афоризмів, автор розказує про вади нашого суспільства, його правителів. Наче фотографує – тільки в карикатурному вигляді. Якщо ж подивитися ті «сни» з іншого боку, накочується гнів, розпач і навіть бажання поквитатися зі зловмисниками. От і виходить, що автор, як кажуть у народі, одним пострілом убиває кількох «зайців»: змушує і реготати, і гніватися і в цьому особливість творчої манери Миколи Білокопитова» (Стус, 2017: 2).

Критики відзначають, що «сонні серіали» М. Білокопитова стали унікальним явищем у контексті сучасної української політичної сатири. В. Савчук зазначає, що «сни, як звичайно, не шикуються по «по ранжиру», отож і оповідь у творі не розгортається у якійсь послідовності, а ведеться ніби «з перескоками» від серйозного – до кумедного, від гіркого – до солодкавого, від політично-соціального – до інтимно індивідуального. Такий авторський прийом. Певно ж вдалий, бо по-своєму «заощаджує» нерви читача перемежовуванням почуттів «зі скреготом зубовним» до гомеричного сміху від перетворень чоловіка в жінку тощо» (Савчук, 2017: 3).

Висновок. Загалом, у художньому доробку М. Білокопитова є твори різних жанрів, прозові і поетичні, більшість із них не були предметом дослідження літературознавців, хоча творчість М. Білокопитова стала окрасою літератури рідного краю і предметом вивчення в шкільному курсі літератури. У його творчості гармонійно переплі-

таються традиції українського байкарства, традиції П. Сліпчука, В. Лагоди, І. Манжури, Ю. Кругляка, П. Красюка, П. Шабатина, М. Годованця, А. Космаценка й сучасні стильові тенденції розвитку сучасного українського гумору. Вартою уваги критиків могла б стати лірика М. Білокопитова, зокрема нова збірка лірики «Щоб ви жили в епоху змін!».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білокопитов М. «А Вічний Час непоспіхом тече...»: ліричні вірші, байки, гуморески, пародії, афоризми, прозові етюди та бувальщини. Запоріжжя : Дике Поле. 2018. 280 с.
2. Зубець Н. Авторські алюзії у збірці Миколи Білокопитова «Вам таке й не снилося!». *Вісник Запорізького національного університету: Філологічні науки*. 2019. № 2. С. 77–82.
3. Савчук В. Дещо про «сонні серіали». <https://pilipyurik.com/ukrainskie-literatory/768-deshcho-pro-sonni-seriali-mikoli-bilokopitova>
4. Стус В. Та й сни ж привиділися сатирику! *Кримська світлиця*. 2017. № 25. 23 червня.

REFERENCES

1. Bilokopytov M. (2018) “A Vichnyi Chas nepospikhom teche...”: lirychni virshi, baiky, humoresky, parodii, aforyzmy, prozovi etiudy ta buvalshchyny. [“And Eternal Time flows slowly...”: lyrical poems, fables, humoresques, parodies, aphorisms, prose sketches and stories]. Zaporizhzhja: Dyke Pole. 2018. 280. [in Ukrainian].
2. Zubets N. (2019) Avtorski aliuzii u zbirtsi Mykoly Bilokopytova «Vam take y ne snylosia!». [The author’s allusions in the collection of Mykola Bilokopytov “You wouldn’t even dream of it!"]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu: Filolohichni nauky*. 2019. № 2. 77–82. [in Ukrainian].
3. Savchuk V.(2019) Deshcho pro “sonni serialy”. [Something about “sleep series”]. URL: <https://pilipyurik.com/ukrainskie-literatory/768-deshcho-pro-sonni-seriali-mikoli-bilokopitova>. [in Ukrainian].
4. Stus V. (2017) Ta y sny zh pryvydilysia satyryku [And dreams also appeared to satirists]. *Krymska svitlytsia* 2017. no 25. 23 chervnja. [in Ukrainian].